

РОЛЬ ЛОКУСУ КОНТРОЛЮ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО – НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРСАНТІВ НУЦЗУ

Шеховцова Н.А., НУЦЗУ

НК – Кучеренко С.М., к.психол.н., доцент, НУЦЗУ

Локус-контролю – властивість особистості, яка характеризує спрямованість її відповідальності за свої дії на себе (внутрішній інтернальний локус) або на інших (зовнішній екстернальний локус)[2]. У сучасній психології поняття «локус-контролю» було запропоновано американським психологом Дж. Роттером (1954р.) «Локус контролю» називають також «локалізацією контролю вольового зусилля». Так, якщо курсант недостатньо ефективно виконав завдання, то володіючи зовнішньою локалізацією контролю(екстернальний тип) він покладе провину на зовнішні чинники (наприклад, «не чітко були позначені цілі», «недостатньо обладнання» тощо), а володіючи внутрішньою(інтернальний тип) - на внутрішні (наприклад «я не встиг належним чином підготуватися до виконання завдання», «я так і не зміг знайти рішення задачі» тощо).

Курсантам, у яких переважає внутрішній фактор самоконтролю, більш властиві наступні дії: вони готові брати відповідальність за свої дії і вчинки, не залежні від думки оточуючих, мають високу самооцінку і сильне почуття само ефективності, як правило, завжди фізично здорові, щасливі і успішні. Володарі зовнішнього локус контролю характеризуються такими ознаками: вони звинувачують зовнішні обставини у всіх своїх невдачах, не вірять у власні можливості, мають низьку самооцінку, відчують себе фізично розбитими, безсилимими і безнадійними в складних ситуаціях, потребують допомоги (безпорадні у виконанні складних завдань).

Так нами було проведено відповідне дослідження в котрому застосовувався опитувальник УСК Дж. Роттера. Результати дослідження показали, що курсанти з більш внутрішнім локусом контролю є більш емоційно стабільними. Вони мають тенденцію до більш орієнтованого поведінки, спрямованого на досягнення.

Отже ми можемо стверджувати, що на локус контроль дуже впливають обставини, в яких знаходяться курсанти (а саме: їх можливості в колективі, знаходження самовираження в творчості тощо) і це деякою мірою не дозволяє їм повною мірою адаптуватися до виконання службово – бойових завдань професійної діяльності. Тому, для корегування тих чи інших показників (зокрема рівня навіюваності) з курсантами потрібно систематично проводити цілеспрямовану роботу, тобто моніторити динаміку розвитку показників, та вносити відповідні зміни в програму навчального виховного процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кучеренко С. М. Формування психологічної готовності фахівців технічного профілю як фактора ефективної організації професійної діяльності / С. М. Кучеренко, О.О. Назаров, Н.С. Кучеренко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки» - Вип.3, Т1. – Херсон, ХДУ, 2018. – 225с., С. 196-201
2. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб. – 2-е вид., випр. і доп. -К.: Каравела, 2014. – 346 с.